

Urbas; bajke, pravljice in narodne pesmi Slovencev — prof. Janez Scheinigg; gradovi, krajevne zgradbe in tipi kmetskih hiš — prof. Ivan Franke; glasba in narodna glasba — vladni svetnik dr. Friderik Keesbacher; nemška književnost — prof. Edvard Samhaber); Kočevje in Kočevci — prof. dr. Karl Julij Schröer; slovenska književnost — prof. dr. Gregor Krek —

Te vseskozi zanimive in korenito pisane članke pojasnjuje obilo izbornih slik, vinjet in drugih okraskov (vsega skupaj nad poldrugosto ilustracij), katere so zvršili umetniki, kakor: Ladislav Benesch, Rudolf Bernt, Hugo Charlemont, Jožef Engelhart, Gustav Frank, Ivan Hamža, Viljem Hecht, Tomaž Hručič, Karl Karger, Jožef Kassin, Ivan Klaus, Friderik König, Edvard pl. Lichtenfels, Viktor Luntz, Felicjan pl. Myrbach, Robert Russ, Jožef Salb, Vilibald Schulmeister, Karl pl. Siegl, Jožef Sturm, Jurij Šubić, Ferdinand Vesel, Ludovik Willeroder, Alfred Zoff, Frančišek Ženišek. — V poslednjih dveh zvezkih izidejo še ti spisi: Arhitektura, slikarstvo in plastika (srednjeveški stavbeni spomeniki — prof. Ivan Franke; renesanca in novi vek — stolni župnik Ivan Flis); Národnó gospodarstvo — Gustav Pirc, višji rudni, svetnik Jan Novák, ces. svetnik Ivan Murnik, dr. Valentin Pogatschnigg. —

Kakor je razvidno iz tega pregleda, opisani sta obe deželi, koroška in kranjska, vsestranski vestno in točno, takó da se ta skupina velikanskega dela vredno in častno pridružuje poglavjem o drugih deželah avstrijske in ogerske polovice. Kadar izideta poslednja dva zvezka, hočemo nekoliko obširnejše izpregovoriti o nekaterih člankih, zlasti o teh, ki se tičejo narodnosti slovenske.

„*Slovenska Talija*“. Dramatično društvo v Ljubljani je za minulo leto členom svojim razposlalo 55. zvezek „*Slovenske Talije*“, naslovjen „*Teharski plemiči*“ Spevoigra v treh dejanjih. Spisal Anton Fantež. Uglasbil dr. Benjamin Ipavec. Razven dveh treh „libret“, katera se pa dandanes že ne uprizarjajo več, dramatička književnost slovenska nima nobene izvirne spevoigre; kar smo doslej na našem odru videli oper in operet, bile so zvezčine kolikor toliko dobri prevodi iz drugih književnostij, in kakor je to navada pri takšnih delih, brez posebne cene bodisi v jezikovnem ali stvarnem oziru. Veseli nas torej, da nam je tudi v dramatiki naši zabeležiti lep napredok; prvič, ker se „Teharski plemiči“ dobro razlikujejo od ónih osladnih plodov, katerim se upravičeno upira razsodna kritika, drugič, ker jim je snov zajeta iz domače zgodovine, katera v obči pisateljem našim podaja dôkaj lepih in dosihdob še neuporabljenih motivov. Zabeležujé ta novi dramatički proizvod, seveda za sedaj nečemo nadrobneje govoriti o njem, temveč ga bodemo ocenili, kadar se nam predstavi na odru. Omenjamamo samó, da je glasba neki preprosto narodna, toda lepa, kakor jo sploh čujemo v skladbah g. dr. B. Ipacca, tega obljubljenega skladatelja slovenskega.

Pripovedke za mladino. Spisal Franc Hubad. III. zvezek. V Ljubljani 1890. Založil J. Giontini. Cena 24 kr. — Kar navadno imenujemo pripovedke, tega nam ta knjižica sicer ne podaja mnogo, vendar pa so njé povesti pisane toli živo in prijetno, da jih bode rad prebirala vsakdo, komur pride v roko. Prijata nám zlasti zadnji dve povesti, kjer g. pisatelj na podlagi srbskih narodnih pesmij pripoveduje o najobjubljenejšíh junakih jugoslovanskih, o Kraljeviči Marku in o Miloši Obiliči. Lehko rečemo, da je g. pisatelj v teh dveh povestitih dobro posnel óno prekrasno poezijo, katera preveva te junaške pesmi; jezik njegov je blagoglasen, po nekod celo pesniški navdihujen. V obči mislimo o vši knjižici, da je jako prikladno berilo za mladino našo, in zato jo priporočamo kar najtopleje. Založnik se je potrudil, da je dal delcu lično opravo; tudi podoba na prvi strani, kažoča lov na kita, ugaja nam dobro. Končno želimo še to, da bi trudoljubivi pisatelj i nadalje zbiral takšno gradivo ter prvim trem zvezkom skoro dodal četrti zvezek.